

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף" ב"שאלות" ו"מראי מקומות"

בכורות לג.

מתחיל מהמשנה לב., השאלות/הנושא המרכזי מסומן באותיות כאלו

לא ימנה ישראל עם הכהן לבכור, וכ"ש עכו"ם, ועי' חו' הגרו"ז שתמה דכיון שכל דין איסור אכילה לגוי הוא מדין ערלות ומה שטמא מותר לכאורה ה"ה ערל, ולמה גוי דאסור? ועי' מנחת אברהם.

וב"ה מתירין ואפילו עכו"ם, ועי' מקדש דוד יד' ה' מש"כ לדון מכאן אי יש מצווה באכילת הבכור.

האם לפי ב"ה יש ענין לכתחילה לא ליתן לעכו"ם? עי' תויו"ט, לחם שמים, מהריט"א מא' ט' ושו"ת מהר"ם שיק יו"ד שכג', ועי"ש מה שדנו בדברי הרמ"א שז' ב', דטוב למוכרו לעכו"ם בעודו חי, ועי"ש חת"ס, ועי' חכם צבי תשובות נוספות סי' ב', ומנחת יצחק ח"ב לח' ז'.

תוד"ה פסק, בבאור ראייתם משבת קנז. עי' שיטמ"ק, ומה שהקשו ממתניתין דלעיל כח. עי' מהריט"א מא' ז', ובמה שכתבו לחלק בין אופן דמותר לישראל להיכא דאסור, כ"כ ברא"ש סי' ב', ועי' מנחת אברהם מש"כ בשם הגרי"ז (חי' הגרי"ז בכורות עמ' מה').

ובאופן דמותר לישראל, שאז מותר למכור לעכו"ם האם מותר נמי לכלבים? עי' ר"ן על הרי"ף חולין סט', עי"ש יש"ש סי' ד', ורא"ש סי' ב', ועי' ש"ך יו"ד שו" סק"ח, ודעת הרמב"ם עי' מנח"ח יח' ה'.

במש"כ דכל האיסור בברייתא לב"ה להאכיל לעכו"ם הוא דרבנן, עי' חק נתן ומהריט"א מא' ה'.

לגבי החלב, עי' לא: תוד"ה מבליעו, ובשיטמ"ק שם, ועי' מהריט"א מא' ו'.

ומה התם כהנים וכו', והקשה רעק"א דנקיש לחזה ושוק גם לעניין זמן אכילתו שהוא שני ימים ולילה אחד בלבד? עי' תפארת ירושלים על המשניות.

ומה טמא שאינו אוכל בק"ק אוכל בבכור, זר שאוכל וכו', והאם לדעת ב"ה במשנה שס"ל כר"ע בעי' ק"ו ללמוד שזר אוכל בבכור בע"מ? עי' תויו"ט ורעק"א במשניות.

במהריט"א מ' א' הקשה כמה קושיות על הק"ו: א. אולי יש לחלק בין מתנות כהונה דרצון התורה שיהיה לכהנים דווקא מאשר קדשים קלים?, ב. שאפשר לפרוך את הק"ו דמציו לגבי אונן דאוכל בתרומה ולא בק"ק וזר אוכל בק"ק ולא בתרומה? עי' מש"ת, וע"ע נזר הקודש.

מה לטמא שכן הותר מכללו בעבודת ציבור וכו', ועי' מצפה איתן מה שהקשה על פירכא זו, וע"ע נודב"י תנינא יו"ד קצד', וע"ע מהריט"א מ' ב' מה שהקשה על פירכא זו.

רש"י ד"ה בעבודת, כתב דכשאיין כהן טהור באותו בית אב מקריב הטמא, עי' צאן קדשים חק נתן.

אכילת זר עדיף, ויל"ע מה הסברא בזה שלאכילה טמא גרוע ולעבודה זר גרע, עי' ראשית ביכורים.

ואידך תלתא צבי ואייל כתיבי, ועי' מהריט"א מא' ב' למה בעי' ג' היקשים והלא אין היקש למחצה?.

ואידך מה צבי ואייל וכו', ועי' שיטמ"ק דל"ג 'ואידך' ועי' חק נתן ובמהרש"א.

בכור אין מאכילין אותו לנדות, והאם נאכל לנשי הכהנים? עי' רמב"ם מעה"ק י' ה', ובראב"ד נדרים א' יא', ועי' מנחת אברהם שמחלק בין תם לבע"מ.

וב"ה הני מילי תם וכו', ועי' מצפה איתן איך דרשו את ההיקש למחצה.

הפסח שבא בטומאה וכו', עי' שיטמ"ק דל"ג מצורעין, ועי' צל"ח פסחים צה: ובהגה' שי למורא..

אין מרגילין וכו', ומהו הרגלה? עי' רש"י כאן ובחולין קכג., וע"ע בי או"ח תצט' ועי"ש טד' ומג"א, ועי' רמב"ם יו"ט ג' ו' ובפיה"מ חולין ט' ג', ובטעם האיסור? עי' רש"י רש"ש ושפ"א, ובנודב"י תנינא יו"ד קצד', עי"ש מה שביאר בהפרש הסוגי' כאן ובתמורה כד. ועי' אור שמח בכורות א' יט'.

תוד"ה דתניא, במה שהקשו סתירה בין הברייתא כאן למשנה בתמורה כב: עי' תירוצם, וע"ע תוס' בתמורה כד., וברש"ש כאן.

ע"ב

אלא פסוהמ"ק דאלימי למיתפס פדיונו, וקשה הלא איירי לאחר פדיונם ואמאי חשיבי אלימי? עי' ראשית ביכורים, חזו"א כב' ו' והערות הגריש"א.

במערבא משמיה דרבינא אמרי וכו', עי' פרש"י דקאי אלעיל ע"א אברייתא דאסור להרגיל כמאן ס"ל, ועי' כס"מ בכורות א' יט' דהרמב"ם פירשה באו"א, ועי' חזו"א תמורה לה' ז', חק נתן ואו"ש.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעה'

להערות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל

שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.